

Coelogyne fimbriata Lindl.

SYYSKUU 2006

syn. *Coelogyne leungiana* Hu

© Teksti Zoja Pienimäki ja Visa Lipponen, kuva Suomen Orkideayhdistyksen kuva-arkisto/Esko Puupponen

Kotiseutu

Coelogyne fimbriatalla, syyshelokämmekällä, on laaja levinneisyysalue aina Intian Khas-vuorilta Taka-Intian kautta Etelä-Kiinaan asti. Kasvi on pienikokoinen ja kukkii helposti. Sen 1–3-kukkainen kukinto kehittyy yleensä loppukesästä täysikasvuisen varsimukulan kärkeen. Lämpimiltään 3–3,5 cm:n kukka on kellertävä lukuun ottamatta ruskehtavaa huulta. Kasvi viihtyy ruukussa tai rimakorissa. Sen juuret kasvavat usein kasvualustan ulkopuolelle, minkä takia se viihtyy parhaiten kasvihuoneen tai -kaapin korkeassa ilmankosteudessa.

Hoito

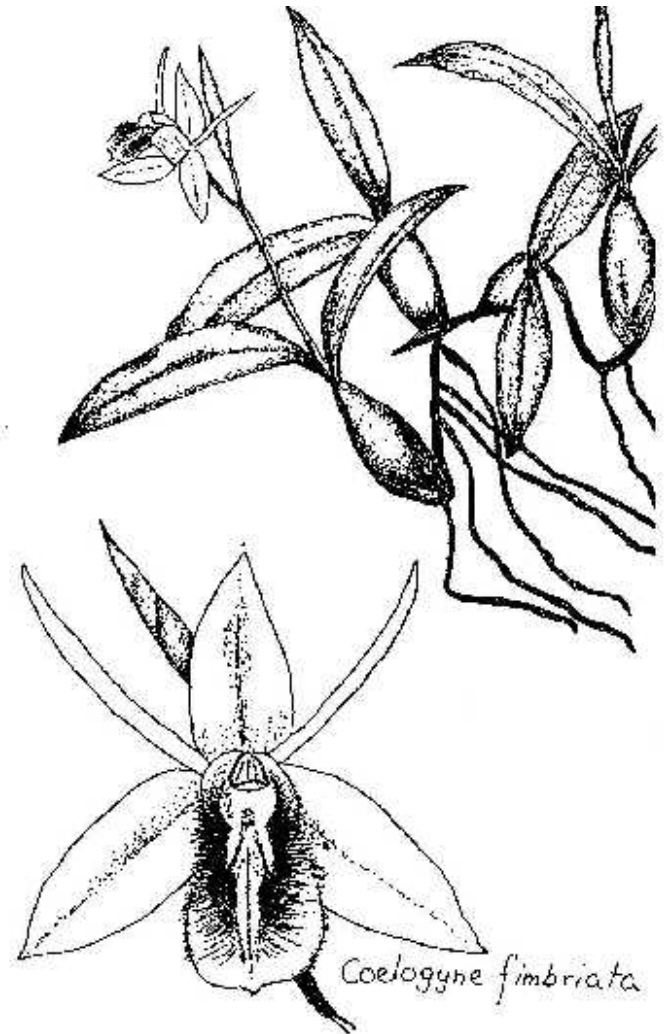
Coelogyne fimbriata on ns. viileän huoneen kasvi, joka viihtyy myös normaalissa huoneenlämmössä noin 18–24°C:ssa. Silloin se kasvattaa kaksi kertaa vuodessa uudet varsimukulat, mutta kukkii pääasiassa vain loppukesästä kasvaneista. Kun verso on kasvanut täysikokoiseksi, kasvi vaatii hieman kuivemman lepoajan, kunnes uusi verso ja siihen kehittyvät juuret lähtevät kasvuun. Jos kasvia pidetään talvella viileässä (10–12°C:ssa), se lepää koko talven ja lähtee kasvuun vasta keväällä.

Kuten muutkin orkideat *Coelogyne fimbriata* pitää päivä- ja yölämpötilojen vaihtelusta, joten yöllä saisi olla 5–10°C viileämpää kuin päivällä.

Kasvualusta pidetään kasvukaudella jatkuvasti kosteana, mutta sen annetaan hieman kuivahtaa kastelukertojen välillä. Kastelu suoritetaan joko kannukasteluna tai upottamalla ruukku tai rimakori huoneenlämpöiseen sadeveteen. Kastelun tarve riippuu kasvuolosuhteista: ikkunalaudalla kasvia joutuu kastelemaan useammin kuin kasvikaapissa tai -huoneessa. Kasvi pitää aamulla tapahtuvasta sumuttamisesta.

Talvella kasvualusta pidetään huoneenlämmössä vähän kuivempana. Jos kasvi on talven viileässä ja täydellisessä levossa, upotuskastelua tai kannukastelua ei tarvita lainkaan ja satunnainen sumutus riittää hyvin. Tärkeintä on, etteivät varsimukulat pääse lepoaikanaan pahasti nahistumaan.

Lannoite annetaan hyvin mietona. Upotuskastelussa kasvukaudella lannoitetaan noin kolme kertaa kuukaudessa, kannukastelussa hieman useammin. Lepoaikana ei kasvia saa lannoittaa.



Coelogyne-lajit eivät kaipaa suoraa auringonpaistetta, ja monet viihtyvät syvässäkin varjossa. Ympäri vuoden kasvavat ja talvella kukkivat tarvitsevat talvella lisävaloa.

Istutus

Coelogyne fimbriata ei pidä usein toistuvasta istutuksesta eikä jakamisesta: niiden jälkeen se voi olla kukkimatta jopa vuosia. Vasta kun kasvi on kasvanut niin suureksi että varsimukulat roikkuvat ulos ruukusta, se on istutettava uudelleen. Jakamiseen voi ryhtyä vain jos jakopaloihin jää 5–8 vanhempaa varsimukulaa ja vähintään yksi, mieluiten kaksi tai kolme, kasvuun lähdössä olevaa versoa. Uudelleenistuttaminen ja jakaminen on parasta suorittaa keväällä.

Coelogyne fimbriata viihtyy sekä ruukussa että rimakorissa, mutta rimakorissa kasvattaminen edellyttää kasvihuone- tai kaappiolosuhteita. Kasvualustaksi sopii männyn kaarna paloina tai rouheena, puuhiili ja sammal, ja joukkoon voi sekoittaa myös kallioimarteen juurikuitua.
